

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. จิตวิทยาการศึกษา ฉบับปรับปรุงใหม่. ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดชา, 2528.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ประสานมิตร, 2520.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. พัฒนาการศึกษาแท้. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ,
2540.
- ขวัญตา แต่พงษ์โสรัถ. การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยใน
กิจกรรมการเล่นน้ำ เล่นทราย แบบครุมีปฏิสัมพันธ์และแบบครุไม่มีปฏิสัมพันธ์.
ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัด
การเรียนการสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการจัดการศึกษาระดับก่อน
ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการพัฒนาบุคลากรระดับก่อน
ประถมศึกษาด้วยระบบทางไกล (โทรทัศน์) เรื่อง ขอให้หนูคิดเอง : เทคนิค
พัฒนากระบวนการคิดและเรียนรู้ให้ถึงขีดสุดของศักยภาพ. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือครูประกอบแผนการจัด
ประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา เล่มที่ 1 สองมือครูช่วยหนูได้.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือครูประกอบแผนการจัด
ประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา เล่มที่ 2 กิจกรรมเพลินใจได้ความคิด.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือครูประกอบแผนการจัด
ประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา เล่มที่ 3 ตามอย่างไรช่วยให้เด็กคิดเป็น.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. โครงการการศึกษารูปแบบการจัด
กิจกรรมพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาโดยใช้ชุดฝึกอบรมสำหรับครู
ระดับก่อนประถมศึกษา. 2535. (อัดสำเนา)
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาคุณภาพการการศึกษา
ระดับก่อนประถมศึกษา: ทศวรรษที่สองของอนุบาลชนบท (พ.ศ. 2539-2548).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2538.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เอกสารชุดอบรมบุคลากรทางการศึกษา
ระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 6 การจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กและการ
ศึกษาดูงาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2529.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เด็กก่อนวัยเรียนกับการเรียนรู้: ทฤษฎี
และหลักการสำคัญบางประการ. ม.ป.ท., 2522.
- คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก. ภาวะวิกฤตของชีวิตเด็กไทย ปัญหาที่
ยังไม่สายเกินแก้. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2535.
- จรรยา สุวรรณทัต. โรงเรียนที่ดีควรจะทำอะไรให้กับเด็ก. ใน พาลูกรักเข้าเรียนอนุบาล.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: แปลนพับลิชชิ่ง, 2536.
- จำนง วิบูลย์ศรี. อิทธิพลของภาษาต่อการคิดเชิงเหตุผลในเด็กไทย: การวิจัยเชิงทดลอง.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- จิรพรรณ รัตนวีระประดิษฐ์. สภาพและปัญหาการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน
สุขศึกษาของครูสุขศึกษาในโรงเรียนรวมพัฒนาการใช้หลักสูตร. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.
- เจษฎา สุภางคเสน. การศึกษาความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็ก
นักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชา
การศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- ฉันทนา ภาคบงกช. สอนให้เด็กคิด: โมเดลการพัฒนาทักษะการคิดเพื่อคุณภาพชีวิตและ
สังคม. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. (อัดสำเนา)

- เฉลิมพล ต้นสกุล. พัฒนาการทางสติปัญญา และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กก่อนวัยเรียนในเขตการศึกษา 3. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- ชัยพร วิชชาวุธ. มูลสารจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ 2525.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- ชื่นจิต การบุญ. อิทธิพลของการฝึกความสามารถทางการคิดแบบอเนกนัยที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กก่อนวัยเรียนในโรงเรียนพร้อมพรรณพิทยา อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- ฐลี ช่วยเอื้อ. การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา-มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ฐิติพร พิชญกุล. การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ศิลปะประดิษฐ์แบบกลุ่ม. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- ดิลก ดิลกานนท์. คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น. วัตถุประสงค์การศึกษา 4 (พุทธภาคม-สิงหาคม 2525): 63-66.
- ทศนา แชมมณี. การพัฒนากระบวนการคิด. การศึกษากทม. 13 (กันยายน 2533): 2-5.
- ทศนา แชมมณี. การพัฒนากระบวนการคิด. ใน เอกสารประกอบการสอน. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป. (อัดสำเนา)
- บังอร ภูมชาติ. การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- บังอร เสรีรัตน์. แบบแผนการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6: การศึกษาพหุกรณีในจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต คณะกรรมการบริหารหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2537.
- บุญเลี้ยง พลอาวฐ. การเรียนรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหา. *มิตรครู* 10 (พฤษภาคม 2511): 23, 45-46 และ 10 (มิถุนายน 2511): 27-28, 37-49.
- บุษบง ดันติวงศ์. เอกสารประกอบการสอนวิชา 413630 ปรัชญา และมโนทัศน์ในการเลี้ยงดูและอบรมเด็ก. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. (อัดสำเนา)
- ประคอง กวรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ประสาธ อิศรปริดา. จิตวิทยาการเรียนรู้และการสอน. กรุงเทพมหานคร: กราฟฟิคอาร์ต, 2523.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. บทสนทนาเกี่ยวกับการสอนให้คิด. *ครุศาสตร์* 17 (มกราคม-มิถุนายน 2532): 121-126.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2534.
- พวงเพ็ญ ชุณหปราณ. การพัฒนารูปแบบการสอนในคลินิก เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต คณะกรรมการบริหารหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- พิมแข สารวงศ์จันทร์. การศึกษาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กของครูในโรงเรียนอนุบาลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- เยาวพรรณ ทิมทอง. การพัฒนาสติปัญญาของเด็กปฐมวัยด้วยเกมการศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- ลดาวัลย์ กองช่าง. การศึกษาการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์การเล่นวัสดุสามมิติแบบชี้นำและแบบอิสระ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

- วยุภา จิตรสิงห์. การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ครูใช้คำถามแบบเชื่อมโยงเนื้อหาและการเชื่อมโยงประสบการณ์. ปรินญาณีพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- วรรณิ ศิรินพกุล. ผลของการเล่นที่มีต่อการแก้ปัญหาแบบเอกนัยและแบบอนเอกนัยของเด็กอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปรินญาณ์มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- วันทนีย์ เหมาะะผดุงกุล. พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กก่อนประถมศึกษาที่ครูมีการใช้คำถามในระหว่างทำกิจกรรมและหลังการทำกิจกรรมในวงกลม. ปรินญาณีพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- วารี ติระจิต. วิธีสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. ใน เอกสารการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 1-7. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร: ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2525.
- วาสนา เจริญสอน. ผลการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบคำถามเชื่อมโยงประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองต่างกัน. ปรินญาณีพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
- วิจิตร ศรีละอ้าน. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลไทย สำหรับศตวรรษที่ 21. สีม่าจารย์ 9 (พฤศจิกายน 2537 - มีนาคม 2538): 7-20.
- วิชาการ, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. แนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
- วิชาการ, กรม, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
- วิณี ชิดเชิดวงศ์. การศึกษาเด็ก. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2537.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.

- สมประสงค์ ชัยโถม. ผลของการใช้วิธีระดมพลังสมองที่มีต่อการคิดแก้ปัญหาแบบอเนกนัย
ของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- สมพงษ์ จิตระดับ. หยุตก่อนการศึกษาไทย (ภาคจบ). ก้าวไกล. 5 (มีนาคม 2538): 68-70.
- สรวงพร กุศลสง. ทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัย 3-4 ปี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมในวงกลม
แบบปฏิบัติการทดลองกับการเล่นเกมการศึกษาแบบประสาทสัมผัส. ปรินญา
ณมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- สามัญศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น
กระบวนการ. กรุงเทพมหานคร, 2534.
- สายสมร ทองคำ. กระบวนการสอนเพื่อสร้างลักษณะการคิดเห็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปรินญาณมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สุจิตรา ชาวสำอาง. ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ
จัดประสบการณ์โดยเด็กเป็นผู้เล่าเรื่องประกอบภาพ และครูเป็นผู้เล่าเรื่อง
ประกอบภาพ. ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2533.
- สุชาดา สุทธาพันธ์. เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ
การสอน โดยใช้คำถามหลายระดับกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนตามแบบ
การจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
ปรินญาณิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- สุทธิลักษณ์ มณีศรี. สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอน
ระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่ง
ชาติ เขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ปรินญาณมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สุนน อมรวิวัฒน์. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2527.
- สุนน อมรวิวัฒน์ และคณะ. การอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุวัฒน์ มุทธเมธา. การเรียนการสอนในปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2523.
- เสาวณี สุขศิลป์. การศึกษาความต้องการการนิเทศของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา
ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- อรชา วราวิทย์. การตัดสินใจแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- อรุณี เหลืองนิตย์. การศึกษาความพร้อมทางภาษาและการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย
ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้โครงสร้างระดับยอด. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, ประสานมิตร, 2532.
- อุณา นพคุณ. แก้ปัญหาเป็น. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2530.

ภาษาอังกฤษ

- Britz, J. and Richard, N. Problem Solving in the Early Childhood Classroom.
Washington D.C.: National Education Association, 1992.
- Casey, M.B. and Tucker, C.E. Problem-Centered Classrooms Creating Lifelong
Learning. PHI DELTA KAPPAN. 76 (October, 1994): 139-143.
- David, P.B. The Relationship of Problem-Solving Ability and Science Knowledge.
Science Education 49 (March 1965): 139.
- DeVries, R. and Kohlberg, L. Constructivist Early, Education: Overview and Comparison
With Other Programs. National Association for the Education of Young Children.
Washington, D.C. 1987.
- Frederickson, N. Implication of Cognitive Theory For Instruction in Problem Solving.
Review of Education Research. 54 (1984): 363-407.

- Hall, E.C. **A Correlational Analysis of Parental Conflict Resolution Practices and 4 and 5 Years Old Children's Interpersonal Problem-Solving Skills and Verbal Abilities In a Preschool Setting.** Dissertation of University of San Francisco, 1995.
- Klausmeir, H.J. **Educational Psychology.** 5 ed. New York: Harper & Row Publishers, 1985.
- Krulik, S. and Rudmick, J.A. **Problem Solving.** Massachusettes: Allyn and Bacon, 1993.
- Kuhns, C.L. **Maternal Socialization Practices: Relationship To Children's School Problem-Solving and Social Competence.** Dissertation of University of Maryland College Park, 1993.
- Little, V.C. **Transfer of Learning from Stories to Problem Solving by Children in Kindergarten.** Dissertation of University of Missouri. Kansascity, 1993.
- Naisbitt, J. and Aburdene, P. **Megatrend 2000.** New York: Morrow, 1990.
- Russell, D.H. **Children's Thinking.** Boston: Gin and Company, 1956.
- Tegano, W.D., Sawyers, K.J. and Moran, D.J. **Problem-Finding and Solving in Play: The Teacher's Role.** *Childhood Education* 66 (Winter 1989): 92-97.
- Thomas Andre. **Problem Solving and Education.** In **Cognitive Classroom Learning Understanding Thinking and Problem Solving.** Edited by Gary D. Phye and Thomas Andre. Orlando: Academic Press, 1986.
- Tsucha, L. **The Relationships Between Marital Discord and Young Children's Social Problem-Solving Strategies: The Roles of Modeling and Parenting.** Dissertation of University of Northern Colorado, 1993.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

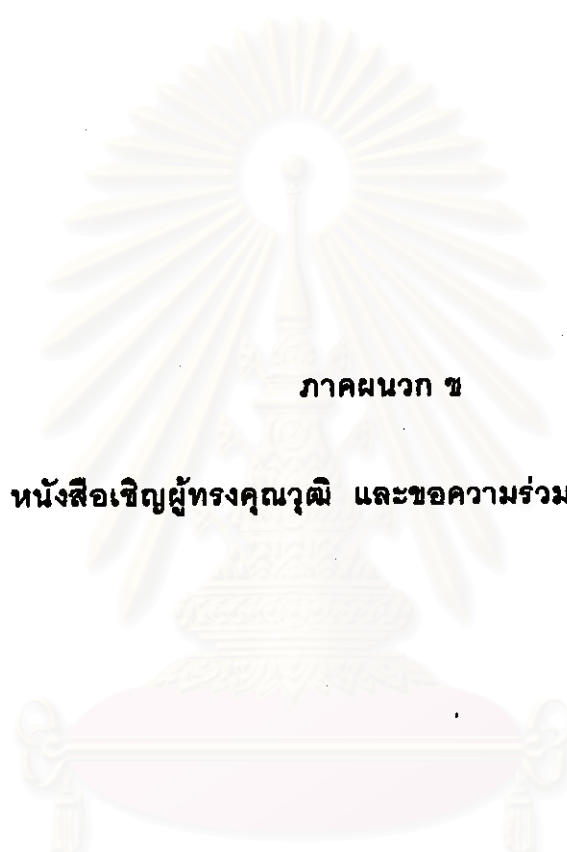
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ทิตินา แหมมณี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์วาศี ทองสวัสดิ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย
3. อาจารย์วิภา ตันทุลพงษ์ นักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ
4. อาจารย์โสพิศ กฤษณะไกรวุฒิ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการศึกษา
จังหวัดนนทบุรี
5. อาจารย์อารี เกษมรติ โรงเรียนอนุบาลสามเสน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และขอความร่วมมือในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานมาตรฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย โทร.2183530

ที่ ทม 0309/๕15๗ วันที่ ๔/ พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แคมมณี

เนื่องด้วย น.ส.นุดอนงค์ ทัดบัวชา นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาบทบาทของครูในการพัฒนาการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่นิสิตสร้างขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

๙
นส ๓๑ -

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/615๘

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๔/ พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน อาจารย์วราสี ทองสวัสดิ์

เนื่องด้วย น.ส.นุตตอนงค์ ทัดบัวขา นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษานวัตกรรมการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา
ของเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ผลิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัยที่ผลิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่ผลิตสร้าง
ขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/6159

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๒/ พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์โสพิศ กฤษณะโกวิท

เนื่องด้วย น.ส.นุดอนงค์ ทัดบัวชา นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษานโยบายของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา
ของเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้าง
ขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/6160

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๒/ พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน อาจารย์วิภา ตันกุลพงษ์

เนื่องด้วย น.ส.นุดอนงค์ ทัดบัวชา นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษามหาบทของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา
ของเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ผลิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้าง
ขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Nunti -

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/6161

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๔/ พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน อาจารย์อารี เกษมวีดิ

เนื่องด้วย น.ส.นุตตองศ์ ทัดบัวชา นิลิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กำลัง
ดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษานโยบายของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา
ของเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ขอลาเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้าง
ขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ดุงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/10595

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๕ ตุลาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย น.ส.นุตอนงค์ ทัดบัวชา นิสิตชั้นปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษามหาวิทยาลัยในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ การแจกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.นุตอนงค์ ทัดบัวชา ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

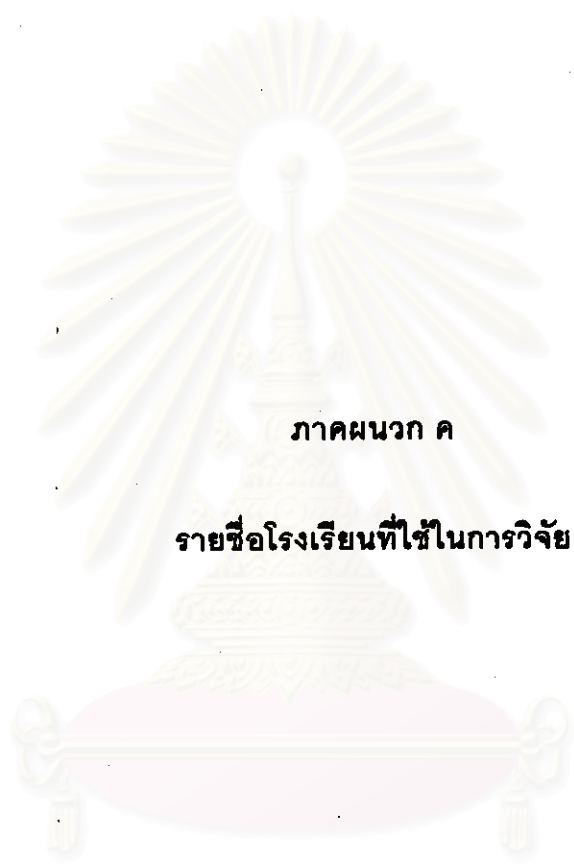
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สุกนตะดิษฐ์)

รักษาราชการแทนรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนผู้รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี

สพอ.เมืองนนทบุรี

1. โรงเรียนวัดบางระโห่ง
2. โรงเรียนวัดแคใน
3. โรงเรียนวัดบางรักน้อย
4. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 55
5. โรงเรียนวัดแคนอก
6. โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์
7. โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏี
8. โรงเรียนท่าทรายประชาอุปถัมภ์
9. โรงเรียนวัดตำหนักใต้
10. โรงเรียนวัดแดง
11. โรงเรียนทานสัมฤทธิ์วิทยา
12. โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์
13. โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ
14. โรงเรียนวัดพุทธปรางค์ปราโมทย์
15. โรงเรียนชุมชนวัดไทรม้า
16. โรงเรียนวัดปากน้ำ
17. โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี
18. โรงเรียนกลาโหมอุทิศ
19. โรงเรียนวัดลานนาบุญ
20. โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
21. โรงเรียนวัดบัวขวัญ
22. โรงเรียนประชาอุปถัมภ์

สพอ.ไทรน้อย

1. โรงเรียนวัดปลายคลองขุนศรี
2. โรงเรียนบ้านคลองพระพิมล
3. โรงเรียนวัดยอดพระพิมล
4. โรงเรียนวัดไทรใหญ่
5. โรงเรียนวัดคลองเจ้า
6. โรงเรียนวัดคลองขวาง
7. โรงเรียนวัดเพรางาย
8. โรงเรียนบ้านหนองเพรางาย
9. โรงเรียนวัดมะสงมิตรภาพที่ 55
10. โรงเรียนสมบูรณ์ศาสตร์พัฒนา
11. โรงเรียนชุมชนวัดราษฎร์นิยม
12. โรงเรียนบ้านราษฎร์นิยม
13. โรงเรียนวัดปลายคลองขุนศรี
14. โรงเรียนวัดสโมสร
15. โรงเรียนบ้านคลองหนึ่ง
16. โรงเรียนดีมากอุปถัมภ์

สปอ.บางกรวย

1. โรงเรียนวัดจันทร์
2. โรงเรียนวัดลุ่ม
3. โรงเรียนวัดชลอ
4. โรงเรียนวัดลำโรง
5. โรงเรียนวัดสนามนอก
6. โรงเรียนวัดบางไทรนอก
7. โรงเรียนวัดบางอ้อยช้าง
8. โรงเรียนวัดโบสถ์
9. โรงเรียนมหาสวัสดิ์
10. โรงเรียนวัดโคกอนราษฎรบำรุง
11. โรงเรียนวัดศรีประวัตติ
12. โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต
13. โรงเรียนน่วมประสงควิทยา
14. โรงเรียนวัดสิงห์
15. โรงเรียนชุมชนวัดส้มเกลี้ยง
16. โรงเรียนวัดอุบลวนาราม
17. โรงเรียนวัดสุนทรธรรมิการาม

สปอ.บางบัวทอง

1. โรงเรียนวัดบางรักใหญ่
2. โรงเรียนวัดโมลี
3. โรงเรียนชุมชนวัดบางไผ่
4. โรงเรียนวัดลาดปลาตุก
5. โรงเรียนจันทร์ทองเอี่ยม
6. โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ
7. โรงเรียนระดิงหินประชารังสรรค์
8. โรงเรียนประชารัฐบำรุง
9. โรงเรียนแสงประเสริฐ
10. โรงเรียนขอและย์ศึกษา
11. โรงเรียนบางคูตัด
12. โรงเรียนสุเหว่าลากค้อน
13. โรงเรียนเจริญรัฐอุปถัมภ์
14. โรงเรียนสุเหว่าปากคลองลำรี
15. โรงเรียนสุเหว่าเขียว
16. โรงเรียนแสงประทีปรัฐบำรุง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สพอ.บางใหญ่

1. โรงเรียนวัดพิบูลเงิน
2. โรงเรียนวัดสังวรพิมพ์ไพบูลย์
3. โรงเรียนวัดพระเงิน
4. โรงเรียนวัดบางสะแก
5. โรงเรียนวัดศรีราษฎร์
6. โรงเรียนวัดท่าบันเทิงธรรม
7. โรงเรียนวัดเอนกดิษฐาราม
8. โรงเรียนแก้วอินทร์สุธาอุทิศ
9. โรงเรียนวัดอินทร์
10. โรงเรียนชุมชนวัดบางโค
11. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา
12. โรงเรียนชุมชนวัดต้นเชือก
13. โรงเรียนบ้านดอนตะลุมพุก
14. โรงเรียนตลาดบางคูวัด

สพอ.ปากเกร็ด

1. โรงเรียนวัดตำหนักเหนือ
2. โรงเรียนวัดศาล
3. โรงเรียนวัดอินทาราม
4. โรงเรียนวัดสหพานสูง
5. โรงเรียนวัดใหญ่สว่างอารมณ์
6. โรงเรียนวัดสิงห์ทอง
7. โรงเรียนรุ่งเรืองวิทยา
8. โรงเรียนวัดบางบัวทอง
9. โรงเรียนวัดท่าเกษียน
10. โรงเรียนวัดศาลาธิปไตยาราม
11. โรงเรียนสามัคคีวิทยา
12. โรงเรียนวัดบ่อ
13. โรงเรียนวัดบางพูดใน
14. โรงเรียนคลองเกลือ
15. โรงเรียนวัดสลักเหนือ
16. โรงเรียนวัดโพธิ์ทองบน
17. โรงเรียนวัดโพธิ์บ้านอ้อย
18. โรงเรียนวัดทุ่ง
19. โรงเรียนวัดผาสุกมณีจักร
20. โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์
21. โรงเรียนประเสริฐอิสลาม
22. โรงเรียนวัดกลางเกร็ด
23. โรงเรียนวัดปรมัยยิกาวาส
24. โรงเรียนวัดเสาธงทอง
25. โรงเรียนวัดศาลากุล
26. โรงเรียนวัดเชิงเลน

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์และสังเกต
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี

สพอ.เมืองนนทบุรี

1. โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี
2. โรงเรียนวัดตำหนักใต้
3. โรงเรียนวัดโชติการาม
4. โรงเรียนป่าไม้จุติศ 9

สพอ.ไทรน้อย

1. โรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย

สพอ.บางกรวย

1. โรงเรียนวัดเชิงกระบือ

สพอ.บางใหญ่

1. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษาฯ

สพอ.ปากเกร็ด

1. โรงเรียนผาสุกมณีจักรมิตรภาพที่ 116
2. โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาบทบาทของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี

ผู้วิจัย

นางสาวนุดอนงค์ ทัดบัวขำ

สถาบันวิทยบริการ
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร

ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาบทบาทของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการปฏิบัติของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ
 1. บทบาทด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา
 2. บทบาทด้านการสอนทักษะการแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ปัญหา
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล และข้อเสนอแนะของครูผู้สอน
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้คือ ครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนทุกท่าน
3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กวัยอนุบาลให้มีทักษะการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้นและผู้วิจัยจะรักษาจรรยาบรรณของการวิจัยอย่างเคร่งครัด จึงไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพทางราชการ และการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

คำจำกัดความ

บทบาทของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง การปฏิบัติของครูที่กระทำเพื่อฝึกฝนทักษะการแก้ปัญหาของเด็ก เป็นการปฏิบัติตามบทบาท 2 ด้าน คือ การวางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา และการสอนทักษะการแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ปัญหา

การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง การเสริมสร้างปรับปรุงความสามารถของเด็กในการแก้ปัญหาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตอนที่ 1 สถานภาพและความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล ในการตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง ข้อคำถาม มีดังต่อไปนี้

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 31 - 40 ปี
☐ 41 - 50 ปี	☐ มากกว่า 50 ปี
3. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	
☐ ปริญญาตรี	วิชาเอก.....
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	วิชาเอก.....
4. ประสบการณ์ในการสอนชั้นอนุบาล

☐ ต่ำกว่า 1 ปี	
☐ 1 - 5 ปี	
☐ 6 - 10 ปี	
☐ 10 ปีขึ้นไป	
5. จำนวนนักเรียนในชั้นที่สอน

☐ 1 - 15 คน	☐ 16 - 30 คน
☐ 31 - 45 คน	☐ มากกว่า 45 คน
6. ประสบการณ์ในการอบรม ประชุม สัมมนา และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ในรอบปีการศึกษา 2538-2539 (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ การอบรม ประมาณ.....ครั้ง	ระยะเวลา.....วัน
☐ การประชุมปฏิบัติการ ประมาณ.....ครั้ง	ระยะเวลา.....วัน
☐ การศึกษาดูงาน ประมาณ.....ครั้ง	ระยะเวลา.....วัน
☐ ไม่เคยเข้ารับการอบรม ประชุมปฏิบัติการหรือศึกษาดูงาน (ถ้าตอบข้อนี้ไม่ต้องตอบข้อ 7 - 8)	

7. จากข้อ 6 การอบรม ประชุม และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล หรือการศึกษาดูงานนั้น ส่วนใหญ่เป็นการจัดของหน่วยงานใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- กลุ่มโรงเรียน
 - สปอ.....
 - สปจ.นนทบุรี
 - หน่วยงานอื่น ๆ (ระบุ).....
8. สาระหรือเนื้อหาของ การอบรม ประชุมปฏิบัติการ ที่ท่านได้เข้าร่วมในรอบปีการศึกษา 2538 - 2539 (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- หลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - การจัดกิจกรรมตามตารางประจำวัน
 - การผลิตสื่อสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา
 - การพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหา
 - ไม่ได้เข้ารับการอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. ส่วนใหญ่กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนของท่าน มีลักษณะใกล้เคียงกับข้อใดมากที่สุด (เลือกตอบ 1 ข้อ)
- ครูเป็นผู้กำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เป็นส่วนมาก
 - ครูเป็นผู้กำหนดกิจกรรมแต่นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
 - ครูและนักเรียนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมและนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
 - นักเรียนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมและปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
10. จากประสบการณ์ที่ท่านพบ ท่านคิดว่าเด็กส่วนมากในชั้นเรียนของท่าน มีพัฒนาการด้านการแก้ปัญหาอยู่ในระดับใด (เลือกตอบ 1 ข้อ)
- แก้ปัญหาเองได้โดยครูไม่ต้องช่วยเหลือ
 - แก้ปัญหาเองได้ถ้าครูช่วยเหลือแนะนำบ้าง
 - แก้ปัญหาเองไม่ค่อยได้ ครูต้องคอยช่วยจัดการให้
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. ท่านคิดว่าในการฝึกฝนเด็กวัยอนุบาลให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา วิธีการที่ใช้ควรกระทำในลักษณะใด (กรุณาตอบเรียงลำดับโดยใส่หมายเลข 1-3)
- การปล่อยให้เด็กได้ตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองโดยที่ครูไม่เข้าไปช่วย
 - การให้คำแนะนำแก่เด็กตามสมควรและปล่อยให้เด็กแก้ปัญหาเอง
 - การจัดกิจกรรมที่ฝึกการคิดและการตัดสินใจแก้ปัญหาให้เด็กฝึกในชั้นเรียน
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
12. ท่านเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาลมาก่อนหรือไม่
- เคยได้รับความรู้ ไม่เคยได้รับความรู้มาก่อน
- ในกรณีที่เคยรับความรู้ ท่านได้รับจากวิธีใดบ้าง
- จากการอบรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ/จังหวัด
 - จากการนิเทศของศึกษานิเทศก์อำเภอ/จังหวัด
 - จากการศึกษาเอกสารด้วยตนเอง
 - อื่น ๆ ระบุ.....
13. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาลมากน้อยเพียงใด
- มาก
 - ปานกลาง
 - น้อย
14. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากวิธีการในข้อ 14 มาใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาลได้ดีเพียงใด
- ใช้ได้มาก ใช้ได้ปานกลาง
 - ใช้ได้น้อย/ไม่ได้ใช้เลย

ตอนที่ 2 บทบาทของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติของครูผู้สอน ในการฝึกฝนเด็กให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา บทบาทของครูในงานวิจัยนี้แยกเป็น 2 ด้าน ในการตอบแบบสอบถามแต่ละด้าน โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับการปฏิบัติของท่าน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

2.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา

ในด้านการตอบแบบสอบถามด้านนี้ ให้ท่านพิจารณาว่าในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อฝึกให้เด็กมีความสามารถในการแก้ปัญหาจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ท่านมีการปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ของแต่ละข้อคำถามอย่างไรบ้าง ซึ่งข้อคำถามมีดังต่อไปนี้

1. ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ท่านเน้นสิ่งใดมากที่สุด (กรุณาตอบเรียงลำดับโดยใส่หมายเลข 1-4)
 - [] กิจกรรมการเรียนรู้
 - [] เนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้
 - [] คุณธรรม จริยธรรม
 - [] ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา
2. ในการจัดการเรียนการสอนประจำวัน ท่านมีการสอนหรือจัดกิจกรรมให้เด็กฝึกแก้ปัญหาพร้อมกับกิจกรรมอื่น ๆ ด้วยหรือไม่
 - [] สอน
 - [] ไม่ได้สอน

และในกรณีที่ท่านมีการสอนให้เด็กฝึกแก้ปัญหา ท่านปฏิบัติอย่างไรมากที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

 - [] สอนให้เด็กฝึกแก้ปัญหาที่เป็นปัญหาเฉพาะหน้าของเด็ก
 - [] สอนให้เด็กฝึกแก้ปัญหาจากกรณีตัวอย่างหรือสถานการณ์ปัญหาที่สร้างขึ้นหรือเกิดขึ้นในขณะนั้น
 - [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ในการวางแผนการสอนและการจัดกิจกรรมประจำวัน ท่านปฏิบัติอย่างไรบ้าง ในการวางแผนจัดกิจกรรมฝึกทักษะการแก้ปัญหาพร้อมกับกิจกรรมอื่น (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- ศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ว่าเกี่ยวข้องกับกรแก้ปัญหาหรือไม่
 - ศึกษาจุดประสงค์ในหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดให้เด็กแก้ปัญหาหรือไม่
 - ศึกษากิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ว่ามีกิจกรรมการแก้ปัญหาหรือไม่
 - ไม่ได้วางแผนการสอนเพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหาไว้ล่วงหน้า
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ในการวางแผนการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หรือแต่ละวันท่านมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหาด้วยหรือไม่ และปฏิบัติอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- กำหนดตามเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้
 - กำหนดตามกิจกรรมการสอนในแต่ละวัน
 - กำหนดเพิ่มเติมขึ้นเองตามความเหมาะสม
 - กำหนดตามวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ในแผนการจัดประสบการณ์
 - ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ที่เน้นการแก้ปัญหาไว้ล่วงหน้า
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. สถานการณ์ปัญหาส่วนใหญ่ที่ท่านจะพิจารณาเลือกมาใช้จัดกิจกรรมให้เด็กฝึกแก้ปัญหา มีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- สถานการณ์ปัญหาที่ครูสร้างขึ้น
 - สถานการณ์ปัญหาที่เป็นเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้
 - สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในขณะนั้น
 - สถานการณ์ปัญหาที่เด็กพบเห็นหรือเกิดขึ้นกับตัวเด็ก
 - สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นและเป็นที่น่าสนใจของเด็ก
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นกิจกรรมการแก้ปัญหาท่านปฏิบัติอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- จัดกิจกรรมการแก้ปัญหาสอดแทรกในทุกหน่วยการเรียนรู้
 - จัดกิจกรรมการแก้ปัญหาสอดแทรกไว้เมื่อมีความสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน

- จัดการสอนเฉพาะในหน่วยการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแก้ปัญหา
- สอนเฉพาะในกรณีที่มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นในห้องเรียน
- จัดการสอนเฉพาะในกรณีที่เด็กพบกับปัญหาเฉพาะหน้า
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ส่วนใหญ่ท่านวางแผนจัดกิจกรรมการสอนเพื่อฝึกแก้ปัญหาในในเวลาใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- กิจกรรมสนทนา ชั่ว และเหตุการณ์
- กิจกรรมในวงกลม
- กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
- กิจกรรมกลางแจ้ง
- กิจกรรมสร้างสรรค์
- กิจกรรมเกมการศึกษา
- กิจกรรมการเล่นตามมุม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. ในการวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กฝึก แก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ท่านวางแผนให้นักเรียนทำกิจกรรมอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- การสังเกต
- การเปรียบเทียบ
- การทดลอง
- การสาธิต
- การระดมสมอง
- การศึกษานอกสถานที่
- อื่น (โปรดระบุ).....

9. ในการวางแผนการจัดกิจกรรมให้เด็กฝึก แก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่ครูยกมานั้น (ไม่ใช่ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็ก) ท่านกำหนดให้ใช้เทคนิควิธีการเรียนแบบใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- การเรียนกลุ่มใหญ่
- การเรียนกลุ่มย่อย
- การเรียนเป็นรายบุคคล

- การให้นักเรียนแก้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันบ่อย ๆ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
10. ในการวางแผนจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็ก ส่วนใหญ่ท่านจะเลือกใช้สื่อชนิดใดมากที่สุด (กรุณาตอบเรียงลำดับ โดยใส่หมายเลข 1 - 5)
- ของจริง
- ของจำลอง
- รูปภาพ
- นิทาน
- เพลง
- เกมการศึกษา
- เกมการเล่นต่าง ๆ
- ของเล่น เช่น.....
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. ในการวางแผนเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจปัญหาจากสถานการณ์ที่ครูนำมาใช้จัดกิจกรรม ท่านกระตุ้นเด็กโดยใช้วิธีการใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- เล่านิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการแก้ปัญหา แล้วให้เด็กแสดงความคิดเห็น
- จัดให้เล่นเกมแข่งกันเป็นกลุ่ม ให้เด็กช่วยกันคิดและตัดสินใจแก้ปัญหา
- เชิดหุ่นจากหนังสือนิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการแก้ปัญหา แล้วให้เด็กแสดงความคิดเห็น
- นำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ของเล่น มาให้เด็กตัดสินใจเลือกเล่นและแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- เล่าข่าวสารหรือเรื่องราวที่มีกรณีปัญหาแล้วให้เด็กแสดงความคิดเห็น
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
12. เมื่อท่านยกสถานการณ์ปัญหาและจัดกิจกรรมให้เด็กแก้ปัญหาแล้ว ท่านกำหนดให้มีการประเมินผลการแก้ปัญหาของเด็กไว้ด้วยหรือไม่และประเมินผลในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- ความสามารถในการบอก/เสนอปัญหา
- ความสามารถในการเสนอวิธีการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

- [] ความสำเร็จในการแก้ปัญหาที่พบอยู่นั้น
- [] ความสามารถในการปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหา
- [] ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่
- [] ไม่ได้กำหนดให้มีการประเมินผลการแก้ปัญหา (ถ้าตอบข้อนี้ไม่ต้องตอบข้อ 13)

13. จากข้อ 12 ในกรณีที่ท่านกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการแก้ปัญหของเด็กไว้ด้วย ท่านวางแผนให้มีการปฏิบัติอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- [] ให้เด็กเล่าวิธีการที่เด็กใช้แก้ปัญหา
- [] สร้างสถานการณ์ใหม่ให้เด็กแก้ปัญหาซ้ำ
- [] สังเกตพฤติกรรมกรรมการแก้ปัญหของเด็กในขณะนั้น
- [] สังเกตพฤติกรรมกรรมการแก้ปัญหา เมื่อเด็กพบปัญหาใหม่
- [] ใช้คำถามให้เด็กบอกวิธีแก้ปัญหา ถ้าเกิดปัญหาขึ้นอีก (เช่น คำถามว่า “หนูจะทำอย่างไรถ้า.....”)
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2.2 ด้านการสอนทักษะการแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ปัญหา

หมายถึง วิธีการปฏิบัติของครูในขณะที่สอนให้เด็กมีทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งในงานวิจัยนี้กระบวนการแก้ปัญหามี 4 ขั้นตอน คือ

- ขั้นที่ 1 การกำหนดประเด็นปัญหา
- ขั้นที่ 2 การพิจารณาเลือกวิธีการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 3 การทดลองปฏิบัติการแก้ปัญหา
- ขั้นที่ 4 การประเมินและสรุปผล

คำชี้แจง

ในการตอบแบบสอบถามด้านนี้ ให้ท่านพิจารณาว่าในขณะที่ท่านจัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียนให้เด็กฝึกแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ นั้น ท่านมีการปฏิบัติอย่างไรบ้างในการสอนให้เด็กสามารถมองเห็นปัญหา เสนอแนวทาง/เลือกวิธีการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหาตามวิธีที่เลือก และการประเมินสรุปผลการแก้ปัญหา โดยในแต่ละข้อคำถามท่านสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ใน [] หน้าคำตอบที่ตรงกับกาปฏิบัติของท่านและเติมข้อความลงในข้อความที่กำหนดให้ ข้อคำถามมีดังต่อไปนี้

1. ในขณะที่ท่านทำการสอนให้เด็กแก้ปัญหา ท่านใช้วิธีการใดบ้างในการนำเด็กเข้าสู่สถานการณ์ปัญหา
 - [] การใช้ภาพที่มีเรื่องราวที่เป็นปัญหา
 - [] การใช้กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหา
 - [] การใช้สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง
 - [] ให้นักเรียนเป็นผู้เสนอปัญหาจากประสบการณ์
 - [] การเล่านิทานแล้วขมวดปมปัญหา
 - [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
2. จากข้อ 1 เมื่อท่านนำเด็กเข้าสู่สถานการณ์ปัญหาแล้ว ท่านใช้วิธีการใดบ้างในการกระตุ้นให้เด็กเกิดความรู้สึกสนใจ เห็นความสำคัญและต้องการที่จะแก้ไขตามปัญหาตามสถานการณ์นั้น
 - [] ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์เพื่อกำหนดปัญหา
 - [] บรรยายให้นักเรียนทราบผลที่จะเกิดจากปัญหา
 - [] ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่จะได้รับจากปัญหา

- [] ให้นักเรียนระดมความคิดเป็นกลุ่มเพื่อกำหนดปัญหา
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. เมื่อเสนอสถานการณ์ปัญหาแล้ว ท่านใช้วิธีการใดบ้างในการฝึกให้เด็กสรุปสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา
- [] การใช้คำถามนำเป็นขั้น ๆ ให้เด็กสรุป
- [] การอภิปรายร่วมกับเด็กแล้วสรุปสาเหตุ
- [] การบรรยายเหตุการณ์แล้วให้เด็กสรุปสาเหตุ
- [] การให้เด็กระดมพลังสมองหาข้อสรุปของปัญหา
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ในการสอนให้เด็กแก้ปัญหาตามสถานการณ์ ท่านปฏิบัติอย่างไรในการกระตุ้นให้เด็กเสนอวิธีการแก้ปัญหาหลาย ๆ วิธี
- [] ใช้คำถามนำแล้วให้นักเรียนสรุป
- [] ให้เด็กเสนอความคิดเห็นอย่างเสรีแล้วสรุป
- [] เสนอแนะวิธีแก้ปัญหาแล้วให้นักเรียนเป็นผู้สรุป
- [] พุด / ตาม คำถามกระตุ้นให้เด็กคิดถึงวิธีการที่เคยใช้ในการแก้ปัญหาอื่น ๆ
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. เมื่อเด็กเสนอวิธีการแก้ปัญหาแล้ว ท่านปฏิบัติอย่างไรในการสอนในเด็กประเมินวิธีการแก้ปัญหาที่เลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม
- [] ให้เด็กเสนอหลาย ๆ วิธีการแล้วช่วยเด็กสรุปข้อดี ข้อเสีย ของแต่ละวิธีการ
- [] ให้เด็กร่วมกันพิจารณาถึงความเหมาะสมของวิธีการต่าง ๆ ด้วยตนเอง
- [] ร่วมอภิปรายกับเด็กเพื่อกระตุ้นให้เด็กรู้ว่าการแก้ปัญหาสามารถทำได้หลายวิธีการ
- [] ช่วยเชื่อมโยงความคิดของเด็กให้นึกถึงวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เคยใช้ได้ดีแล้วนำมาปรับใช้
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. ในการให้เด็กตัดสินใจเลือกวิธีการหรือแนวทางในการแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัญหา ท่านปฏิบัติอย่างไรบ้าง
- [] ให้เด็กเสนอวิธีการและแนะนำให้เด็กตัดสินใจเลือกวิธีการหลาย ๆ วิธี

- ให้เด็กเสนอวิธีการและแนะนำให้เด็กตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาเพียงวิธีเดียว
- ให้เด็กร่วมกันตัดสินใจเป็นระบบกลุ่มแล้วเลือกวิธีการแก้ปัญหา
- ให้เด็กเสนอวิธีการแล้วตัดสินใจร่วมกับเด็กในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา
- ครูเป็นผู้ตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาให้เด็กด้วยตนเอง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. จากข้อ 6 ในระหว่างที่เด็กกำลังทำการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ ท่านปฏิบัติอย่างไรบ้าง
- สังเกตเด็กให้แก้ปัญหาตามลำพัง
- แนะนำช่วยเหลือเด็กขณะที่เด็กทำการแก้ปัญหา
- เข้าไปช่วยเหลือทันทีที่เห็นว่าแก้ปัญหาไม่ได้
- ยังไม่เข้าไปช่วยเหลือจนกว่าเด็กจะขอร้อง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
8. เมื่อเด็กดำเนินการแก้ปัญหาตามวิธีที่เด็กเลือกแล้ว แล้วเด็กพบอุปสรรคหรือแก้ปัญหาไม่สำเร็จ ท่านปฏิบัติอย่างไรบ้าง
- ให้เด็กคิดหาวิธีการใหม่ด้วยตนเอง ไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง
- ชี้แนะให้เด็กเห็นสาเหตุที่ทำให้แก้ปัญหาไม่สำเร็จ
- สาธิตหรืออธิบายวิธีการจัดอุปสรรคหรือวิธีการแก้ปัญหาให้เด็ก
- เข้าไปช่วยเหลือแก้ปัญหาแทนเด็ก
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. เมื่อเด็กแก้ปัญหาตามวิธีการที่เลือกแล้ว ท่านสอนให้เด็กประเมินผลการแก้ปัญหาของตนเองโดยวิธีการใดบ้าง
- ให้เด็กตรวจสอบการแก้ปัญหาของตนเอง
- ให้เด็กเล่าวิธีการของตนเองแล้วบอกว่าใช้ได้ผลหรือไม่ได้ผล
- ให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาของเพื่อน
- ให้เด็กเสนอวิธีการแก้ไขการแก้ปัญหาของตนเอง
- ไม่ได้สอนให้เด็กประเมินผลการแก้ปัญหา
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. จากข้อ 9 ในการสอนให้เด็กประเมินผลการแก้ปัญหา ท่านปฏิบัติอย่างไรบ้าง
- [] ชี้แนะให้นักเรียนตรวจสอบขั้นตอนการแก้ปัญหา
 - [] ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กตรวจสอบผลงานด้วยวิธีการต่าง ๆ
 - [] ให้นักเรียนระดมความคิดเพื่อหาวิธีการใหม่ ๆ ในการปรับปรุงผลงาน
 - [] แนะนำให้นักเรียนทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา
 - [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. ในระหว่างที่เด็กประเมินผลการแก้ปัญหาของตนเอง ท่านปฏิบัติอย่างไรบ้าง
- [] ใช้คำถามเพื่อให้เด็กตรวจสอบการแก้ปัญหา
 - [] ให้คำแนะนำ ชี้แจงเพื่อเด็กทำงานได้ดีขึ้น
 - [] ตรวจสอบผลงานเด็กเพื่อชี้แจงข้อบกพร่อง
 - [] สังเกตขั้นตอนการทำงานของเด็ก
 - [] ให้เด็กเสนอวิธีการแก้ไขการแก้ปัญหาของตนเอง
 - [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
12. เมื่อท่านสอนเด็กให้แก้ปัญหาตามสถานการณ์หนึ่ง ๆ ไปแล้ว ท่านปฏิบัติอย่างไรบ้าง
- [] ชมเชย ยกย่องวิธีการแก้ปัญหาของเด็ก และนำมากำหนดเป็นข้อตกลง
 - [] สังเกตการแก้ปัญหาเมื่อเด็กพบปัญหาที่เกิดขึ้นจริงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่นำมาใช้
 - [] สังเกตวิธีการแก้ปัญหาเมื่อเด็กพบกับปัญหาที่เป็นสถานการณ์ใหม่
 - [] ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหาสำหรับนำไปใช้เมื่อพบปัญหาจริง

ตอนที่ 3

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของครูผู้สอนในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล

1. ท่านพบปัญหา และอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาลอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

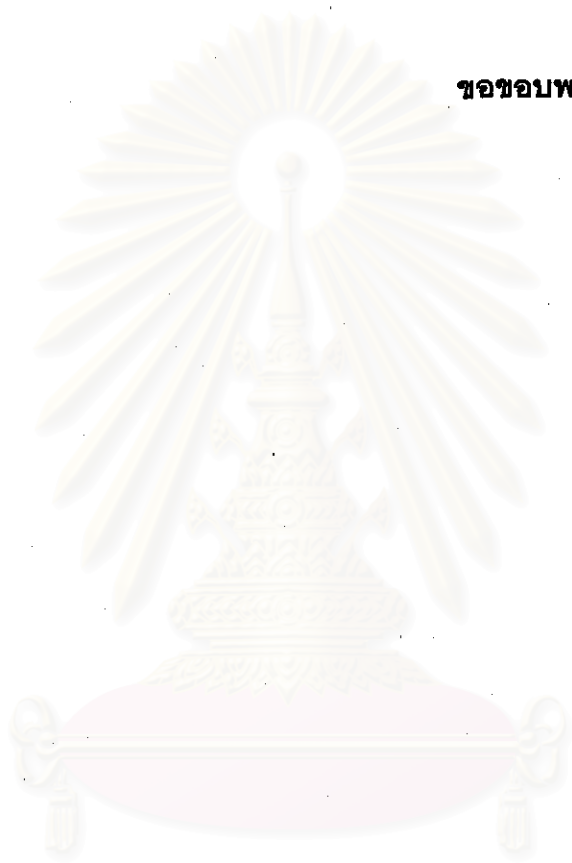
2. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล
อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2
เพื่อการวิจัยเรื่อง
การศึกษาบทบาทของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี

โรงเรียน.....สพอ.....
 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....
 เวลาสัมภาษณ์.....

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 31 ปี	☐ 31-40 ปี
☐ 41-50 ปี	☐ มากกว่า 50 ปี
3. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	
☐ ปริญญาตรี	วิชาเอก.....
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	วิชาเอก.....
4. ประสบการณ์ในการสอนชั้นอนุบาล

☐ ต่ำกว่า 1 ปี	☐ 1-5 ปี
☐ 6-10 ปี	☐ 10 ปีขึ้นไป
5. จำนวนนักเรียนในชั้นที่สอน

☐ 1 - 15 คน	☐ 16 - 30 คน
☐ 31 - 45 คน	☐ มากกว่า 45 คน
6. ประสบการณ์ในการอบรม ประชุม สัมมนา และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ในรอบปีการศึกษา 2538-2539

☐ การอบรม ประมาณ.....ครั้ง	ระยะเวลา.....วัน
☐ การประชุมปฏิบัติการ ประมาณ.....ครั้ง	ระยะเวลา.....วัน
☐ การศึกษาดูงาน ประมาณ.....ครั้ง	ระยะเวลา.....วัน
☐ ไม่เคยเข้ารับการอบรม ประชุมปฏิบัติการหรือศึกษาดูงาน	

(ถ้าตอบข้อนี้ไม่ต้องตอบ ข้อ 7)
7. จากข้อ 6 การอบรม ประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ส่วนใหญ่เป็นการจัดของหน่วยงานใด

☐ กลุ่มโรงเรียน	
☐ สปอ.	
☐ สปจ.นนทบุรี	
☐ หน่วยงานอื่น ๆ (ระบุ).....	

8. สาระหรือเนื้อหาของการอบรม หรือประชุมเชิงปฏิบัติการที่ท่านได้เข้าร่วมในรอบปีการศึกษา 2538-2539

- หลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน
- การผลิตสื่อสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา
- การจัดกิจกรรมตามตารางประจำวัน
- การพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหา
- ไม่ได้เข้ารับการอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ
- อื่น ๆ (ระบุ).....

9. ท่านเคยได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาลมาก่อนหรือไม่

- เคยได้รับความรู้ ไม่เคยได้รับความรู้มาก่อน

ถ้าเคยได้รับความรู้ ท่านได้รับความรู้โดยวิธีใด

- จากการอบรมของศึกษานิเทศก์จังหวัด/อำเภอ
- จากการนิเทศของศึกษานิเทศก์จังหวัด/อำเภอ
- จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเอกสาร
- อื่น ๆ (ระบุ).....

10. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างน้อยเพียงใด

- มาก
- ปานกลาง
- น้อย

ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับ มาใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาลได้เพียงใด

- ใช้ได้มาก
- ใช้ได้ปานกลาง
- ใช้ได้น้อย/ไม่ได้ใช้เลย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา

1. ในการวางแผนการสอนประจำวัน ท่านได้มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการแก้ปัญหาพร้อมกับกิจกรรมอื่น ๆ หรือไม่ และท่านมีการปฏิบัติอย่างไร

2. ในการวางแผนการสอน ท่านได้มีการ กำหนดวัตถุประสงค์ที่เน้นให้เด็กมีทักษะการแก้ปัญหาด้วยหรือไม่ และท่านมีการปฏิบัติอย่างไรในการกำหนดวัตถุประสงค์

3. สถานการณ์ปัญหาส่วนใหญ่ที่ท่านเลือกมาให้เด็กฝึกทักษะการแก้ปัญหานั้นมีลักษณะอย่างไร (หมายถึง เป็นสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง หรือสถานการณ์ปัญหาที่ครูสร้างขึ้น เป็นต้น) และท่านมีวิธีการปฏิบัติอย่างไรในการสอน

4. ส่วนใหญ่ท่านจัดกิจกรรมให้เด็กฝึกทักษะการแก้ปัญหาในช่วงกิจกรรมตามตารางประจำวันในช่วงใดบ้าง

5. กิจกรรมฝึกการแก้ปัญหาที่ท่านจัดให้เด็กปฏิบัติส่วนมากมีอะไรบ้าง และส่วนใหญ่ท่านฝึกให้เด็กแก้ปัญหาเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล

6. ในการสอนให้เด็กแก้ปัญหา ท่านนำสื่อการเรียนหรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ประกอบหรือไม่ สื่อการเรียนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ท่านใช้นั้นมีอะไรบ้าง และท่านมีวิธีการใช้สื่ออุปกรณ์เหล่านั้นอย่างไร

7. ท่านได้มีการวัดและประเมินผลทักษะการแก้ปัญหาของเด็กหรือไม่ และมีวิธีการอย่างไรในการวัดและประเมินผลว่าเด็กมีทักษะการแก้ปัญหา และประเมินในด้านใดบ้าง เครื่องมือที่ใช้ประกอบการวัดและประเมินผลมีอะไรบ้าง

.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาล

1. ท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาลอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการสังเกต

ชื่อครูผู้สอน.....โรงเรียน.....สอนชั้น.....
 สังเกตครั้งที่.....วันที่.....เวลา.....

เวลา/สถานที่	สถานการณ์ปัญหาที่พบ	วิธีสอน พฤติกรรมและคำพูดครู
		

บันทึกเพิ่มเติม.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการวิเคราะห์การสอนของครูเป็นรายบุคคล

ชื่อครู.....โรงเรียน.....

สังเกตครั้งที่ 1 วันที่.....เวลา.....น.

สังเกตครั้งที่ 2 วันที่.....เวลา.....น.

สังเกตครั้งที่ 3 วันที่.....เวลา.....น.

สังเกตครั้งที่ 4 วันที่.....เวลา.....น.

สังเกตครั้งที่ 5 วันที่.....เวลา.....น.

สถานการณ์ปัญหา	วิธีสอนของครู	ผลการวิเคราะห์ (การสอนตามกระบวนการแก้ปัญหา)

ตัวอย่างแบบบันทึกการสังเกตการสอนของครู

ชื่อครู.....โรงเรียน.....สอนชั้น.....
 สังเกตครั้งที่.....วันที่.....เวลา.....น.

เวลา/สถานที่	สถานการณ์ปัญหาที่พบ	วิธีสอน พฤติกรรมและคำพูดของครู	หมายเหตุ
เวลา 9.40 น. หลังกิจกรรม เคลื่อนไหว และ จังหวะ บริเวณชั้นวาง รองเท้า หน้าห้องเรียน	หลังทำกิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ ครูอนุญาตให้ นักเรียนไปห้องน้ำ จอยมา บอกครูว่ารองเท้าหาย	ครูเดินมานอกห้องเรียนพร้อมกับจอย ถามจอยว่า “หนูวางรองเท้าไว้ตรง ไหน” จอยชี้ไปที่ชั้นวางรองเท้าชั้น บนสุด แล้วบอกว่า “ตรงนี้ค่ะ” ครูถามต่อ “แน่ใจนะ” แล้วหยิบ รองเท้าที่เหลืออยู่คู่หนึ่งจากชั้นวาง รองเท้าชั้นล่างให้จอยดู พูดว่า “คู่นี้ ใช่หรือเปล่าคะ” จอยมองรองเท้า พูดว่า “ใช่ค่ะ” ครูถามว่า “หนูจำ รองเท้าของหนูไม่ได้หรือ” จอยสั่นหน้า ไม่พูด ครูถามว่า “แล้วทำยังไง หนูจึงจะจำรองเท้าของ หนูได้ล่ะคะ” จอยบอกว่า “หนูจะให้ แม่เขียนชื่อติดให้ค่ะ” ๗๑๗	

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ตัวอย่างการวิเคราะห์การสอนของครูเป็นรายบุคคล

ชื่อครู.....โรงเรียน.....สอนชั้น.....

สถานการณ์ปัญหา	วิธีสอนของครู	ผลการวิเคราะห์ (การสอนตามกระบวนการแก้ปัญหา)
<p>สถานการณ์ที่ 1</p> <p>นักเรียนจำรองเท้าตนเองไม่ได้ (เป็นสถานการณ์ปัญหาของเด็กที่เกิดขึ้นจริง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนให้นักเรียนทบทวนความคิดเพื่อโยงไปถึงปัญหาโดยใช้การพูดกระตุ้น/ใช้คำถาม “หนูวางรองเท้าไว้ตรงไหน” “แม่ใจนะ” “คู่นี้ใช่หรือเปล่าคะ” 2. การสอนให้นักเรียนมองเห็นปัญหา โดยการพูดกระตุ้น/ใช้คำถาม 3. การสอนให้นักเรียนหาวิธีการแก้ปัญหา โดยใช้การพูดกระตุ้นด้วยคำถาม “แล้วทำยังไงหนูจึงจะจำรองเท้าของหนูได้ล่ะคะ <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>	<p>การสอนขั้นตอนที่ 1</p> <p>การกำหนดประเด็นปัญหา</p> <p>การสอนขั้นตอนที่ 2</p> <p>การพิจารณาเลือกวิธีการแก้ปัญหา</p>

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวนุตอนงค์ ทัดบัวชา เกิดเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2502 ที่จังหวัดนนทบุรี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี การศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน ในปี 2525 และเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา สาขาการศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2537 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนนทบุรี สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย